

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 6. Auriu[m] defectus aliunde compensati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

Herodot.
lib. 2. &
Plin. lib.
36. cap. 12.

enim nihil, in hac vita, omni ex parte beatum esse Deus, vt ad aliam beatitudinē aspiremus; neque etiam omni ex parte miserum, ne deiciamur, videntes tristibus iucunda misceri. Æsopi quoque deformitas ab ingenio & sapientia fuit excusata. Noluisset formosus & stupidus esse. Præstat testam Cretico vino, quàm crystallinum calicem Germanicâ cereuisiâ plenū habere. Quid? Rhodopenē roseo aspectu impudica, an deiectis oculis modesta Lydvina laudabilior est? Denique eadem est conditio mortalium, formosi pariter ac deformes senescunt, ac moriuntur. Sed formosi ægrius, quia in contrariam mutantur deformitatē: minore opus est mutatione ijs, qui iam antè sunt deformes, & fame exangues, qui clausis oculis caduera putantur antè, quàm sint.

§. VI.

Aurium defectus aliunde compensati.

Nunc singulorum defectus membrorū aliunde adiutos percurramus, atq; ab auribus, in quibus est disciplinæ sensus, incipiamus. Hunc sensum sæpe ars compensauit, natura correxit, ingenium impleuit, mutus magister docuit aliunde pete-

re.

re. Memorat Franciscus Vallesius; Petrus Pontium D. Benedicti Religiosum natos surdos loqui docuisse, non alia ratione, quam ut eis ostenderet primò, quo modo scribendum esset, res ipsas digitis indicando, quæ characteribus illis significarentur, ac deinde ad motus linguæ, qui characteribus responderent, prouocando. Sic quæadmodum audientes per loquelam discunt scribere, surdi per scripturam discunt loqui. Plus est, quod alius Author de surdis & mutis scribit in hunc modum: *Apud nos, ait ille, sanè habemus, adhuc adolescentem & virginem, ex iisdem parentibus, & quidem celebri & honesto genere prognatos, qui peculiari acumine ingenij sunt præditi. Et licet mutos & surdos eos ambos natura procreauerit, tamen uterque scite legere, & scribere elegantissime, nec non & rationes mercatorias computare potest. Ut autem hic ex nutu, quæ sibi faciendæ sunt, dexterè percipit, & si deest calamus, gestulationibus suas cogitationes exprimit, nec non & in omnibus alea lusibus, qui apud nos vsitati sunt, & non sine accurata ratiocinatione perfici possunt, excessit: ita illa acuta & ingeniosa textura alias puellas facile superat. Inter ceteras autem mirificas dotes,*

Oo   quas

Franciscus
Vallesius
de sacra
Philos.
cap. 4.

Phil. Ca.
merar.
Cent. 3.
Horar.
subseci-
uar, c. 37.

quas illis natura compensauit, memorabile
 est, quod ex motu labiorum interdum percipi-
 re videntur, quid aliquis loquatur. Vnde vi-
 deas eos conciones sacras sapissime frequentare,
 ut aliquis non absurde dicere posset, videri,
 intentis oculis, visu eos haurire, quod alij audi-
 tu facere solent. Siquidem orationem Domini-
 cam, aliasq; pias preces, quando volunt, absq;
 suggestione, alijsue adminiculis, scribunt,
 Euangeliaq; festis diebus destinata non secus, ac
 alij, memoria comendant, ita ut expedite ea
 scribere possint. Quod si in templis salutiferis
 nomen IESV Christi profertur, hic, praece-
 teris, in cœtu, detracto pileo, & genu flexo ve-
 nerabundus conspicitur. Adeo natura, veluti
 fidelis mater, compensando sollicita & studiosa
 est, ne tanquam dura nouerca merito accusari
 possit. Quod enim in alijs sensibus adimit, in
 alijs restituit. His confirmandis nefas mihi
 ducere, omittre domesticum exemplum,
 quod mecum sapissime etiam alij complu-
 res experti sunt. P. Paulus Layman, vir in
 quo pietas cum eruditione conspirauerat,
 fistulae aeneae incauta explosione, prope au-
 res illius facta, in solenni quadam suppli-
 catione, vim audiendi prope omnem ami-
 sit. Assidua postea oris loquentium obser-
 uatione

uatione didicit visu percipere, quod non poterat auditu. Et sunt authores, qui dicant ipsas litterarum figuras exprimi conformatione labiorū, quæ dum I. pronunciant, contrahuntur, dum O, in circulum rotundantur. Ego planè in quadam Bauariæ arce, non procul Brunouio, vidi apud Illustrem Dominum Baumgartnerum surdam pariter & mutam ancillam, loquentes ex oris figura intelligentem; quæ etiam quia verè muta persona erat, nutibus ita omnia facta totius familiæ hero exprimebat, vt linguâ non videretur clariùs expressura. Simile quid sibi à fratre suo Ioachimo ex Cattis peregrè reuerso relatum scribit Philippus Camerarius his verbis. *Nuper, inquit, apud Illustrissimum Principem VVilhelmū Landgrauium Hassia,*

Phil. Camerar.
Cent. 1.
hor. subsec. c. 86.

vidi puerum mutum & surdum adeò ingeniosum, vt mirari eius solertiam, in exequendis rebus sibi comisissis, non satis potuerim. Siquidem ex unico nutu deprehendere mox is certò potuerit, quid Princeps & aly vellent. Longè autem superat mutum illum nostrum gesticularium in aula Pabebergensi, quamuis & illi natura, quod in duobus sensibus negabat, alijs in rebus miro quodam fœnore abunde compen-

sârît. Landgravius cùm ita me mirabundum videret, Ecce, ait, quidquid inter ciues & aulicos novi accidit, quamprimum resciscit, id omne, qualecumq; sit, suis gesticulatorijs notis dexterrimè indicare solet. Sed audi praterea insigne diuina iustitia exemplum. Mater eius furti fuit accusata, qua cùm videret, se alio modo crimen purgare non posse, confugit ad imprecationes; cumq; esset eo tempore grandida, vt maius pondus verbis adderet, inter alias imprecationes dixit: Si vera essent, que illi obicerentur, se optare, & à DEO petere, vt fœtus ille, quem gestaret utero, in lucem editus ne verbulum proferre posset, sed dum viueret mutus maneret. Quod postea, vt vides factum est, & ipsamet sese suis imprecationibus prodidit, furtoq; periurium adiecit. Quæ enormia delicta etiam in filio punita fuere.

§. VII.

Monstrosarum aurium utilitas.

Mela lib. Sed, vt vera quoque aurium monstrum
3. cap. 3. damnus suum utilitate farcire intelligamus, sat mali sunt in insulis Septemtrionalibus, inquit Mela, quibus magne aures, & ad ambiendum corpus omne patula, nudis alioqui, pronecte sunt. Asininæ aures de longitudine sua turpes videntur, quanta censetur